

Besøg på Søværnets Våbenkursus 17-4-2008

- og hvordan vi blev 47 besøgende!

Som en følge af al virakken om Peter Willemoes' "heltemodige" død ud for havnebyen i det Herrens år 1808, var der meldt ud, at få interesserede kunne komme på rundvisning hos militæret på Gniben, efterfulgt af Kgl. Gule Ærter og et foredrag af marinehistoriker Johnny Balsved .

Jeg blev fyr og flamme, for det er en stor sjældenhed at få den mulighed.

Da vi jo kun er på Odden som landliggere, satte jeg min lid til en ven, som skulle give mig besked om hvornår tilmeldingen foregik. Vi misforstod hinanden – Stor var derfor min bestyrtelse, da jeg en dag i midten af april stod i Brugsen og så opslaget – Deadline var udløbet 14 dage før.

Peter tog det mere roligt, jeg har ham mistænkt for at tænke (Puh, ha, så slipper vi for det!) Han havde imidlertid gjort regning uden vært, for jeg anser aldrig et slag for tabt før alle muligheder er udtømt.

Ergo – jeg skrev en mail, hvori jeg klagede min nød, og samtidig gjorde opmærksom på mit - næsten - nære slægtsforhold til hovedpersonen i hændelsen. (Hans oldefar var bror til min 6. oldefar) "Hvo intet vover – intet vinder"

Tænk engang, det gav pote! Jette, som indestod for tilmeldingslisten syntes helt bestemt, at jeg var selvskreven til at deltage, så hun ringede derud og fik tilladelse til at få gæster nr. 46 og 47 med.

Nu er det jo sådan, at når Peter meget mod sin vilje bliver involveret i en begivenhed, skal ruten undersøges og nøje tilrettelægges inden udflugten. Af den årsag tog vi en prøvetur i bilen om formiddagen – Vi skulle være helt på det rene med, hvor vi skulle stå af bussen om aftenen. (Set i bakspejlet ganske overflødigt – buschaufføren havde fod på den detalje).

Det med "det rene" kom ikke til at holde stik for vores – indtil da – blå bil: Vejen derud var ved at blive lappet med asfalt, så hele dens bagbords side blev indsmurt af små brune stænk, og så ud, som om den havde været med i øllebrødskrigen. Det opdagede vi dog først dagen efter.

Heldigvis var det nemt at fjerne med petroleum, så efter et par dage med ihærdig gnubben var køretøjet tilbage i sin gamle stand.

Selve begivenheden

Kl. 17.00 mødtes vi med de andre 45 besøgende, Jette og en officer, Bo fra søværnet. Sammen med ham (Jette skulle ind og anrette de gule ærter) gik vi fra parkeringspladsen til venstre i billedet, og ud til spidsen, hvor helikopterlandingsbanen er placeret.

Da vi stod der på denne dag, som brillerede med at være næsten vindstille, forstod vi bedre, hvorfor Prins Henriks kasket 3 uger tidligere tog sig en flyvetur og måtte indfanges af Chefen selv.

Bo fortalte, at da regentparret skulle lande i helikopteren, var det kun med nød og næppe det lykkedes. Forståeligt nok, for set i lyset af at Odden-færgerne måtte indstille sejladsene (hvilket yderst sjældent forekommer), har vejr – og vindguderne virkelig været på krigsstien den dag.

På gåturen kom vi forbi de to kupler, som er indrettet som øvelses-simulatorer til afskydning af Stinger Missiler (som for øvrigt snart er forældede). Alle bygninger bærer navn efter deltagende i slaget 1808, så historien får ikke lov til at uddø her på Odden.

Som et lille kuriosum blev det fortalt, at det lille stengærde, der er langs vejen, i sin tid blev anlagt af værnepligtige, som, i mangel af beskæftigelse, flyttede rundt på nogle af de mange sten, som kendetegner kysterne på Odden.

Der er i dag 70-80 fastansatte, og der udføres skydeøvelser ud over vandet 200 dage om året.

Ivrig udspørgen

Deres værksted – en rigtig gang dregehørm, som de tilmed får penge for at benytte.

Vi spadserede forbi kanonerne og fik historier med på vejen. Det var underholdende, men min begejstring havde ingen ende, da jeg for første gang kunne stå ovenfra og se Kattegat og Storebælt mødes.

På Jyllands Gren er forholdene selvfølgelig større, men vores spids bliver på sin plads, for her er der klippegrund. På Grenen er det sand, som flyttes dagligt af havet og vinden.

10 km. ude kan man i klart vejr skimte Tårnet på Sjællands Rev, som er spidsen af Odden.

Efter dette syn var det blevet tid til at indtage noget god varm mad, så vi slentrede tilbage.

Da vi kom til administrationsbygningerne var det første vi kommenterede, et lillebitte flag i toppen af en særdeles høj flagstang. Forklaringen fik vi prompte: Et stort flag vil, selv i moderat vind blive omdannet til trevler på ganske få timer. Det siger noget om vindforholdene herude.

Dejlige gule ærter med alskens tilbehør blev serveret, en kold øl var også inkluderet i prisen (kr. 150.- pr. næse). Her kommer så årsagen til, at vi ikke havde bilen med: Een øl plejer altid at kalde på den næste, og det er jo forbudt at køre med 2 øl i blodet.

Vi sad til bords med et ægtepar, som hellere end gerne ville ”smide os af” på vejen hjem. Derude på spidsen er det heller ingen omvej – der er nemlig kun den samme.

Således fortrøstningsfulde om hjemturen, bestilte vi en øl mere hver, mens vi ventede på dagens højdepunkt: **Foredrag** af marinehistoriker Johnny Balsved.

Jeg fik en lille sludder med ham på terrassen, hvor vi rygere (hovedsageligt kvinder) var henvist til at dyrke vores last. Da han erfarede, at jeg var i familie med Willemoes, undskyldte han, at han nok kom til at ”pille glansen af Skt. Gertrud” undervejs. Jeg lovede ham på forhånd min tilgivelse.

Jeg har for nylig læst, at Danmark ligesom manglede en helteskikkelse, så unge Peter faldt meget belejligt, og helt i tidens romantiske ånd, så jeg var advaret.

Han var nemlig ven med den jævnaldrende præstesøn og digter, N.F.S. Grundtvig, som var ansat på godset *Egelykke* på Langeland. Her blev Grundtvig ulykkeligt forelsket i husets smukke frue, Constance Leth. På den tid var det nærmest en 'trend' blandt velstillede unge mænd, at man blev ulykkeligt forelsket. Måske var han det i mange år - han giftede sig i hvert fald først i 1818 – efter 7 års forlovelse!

Det er det antal år, der i vor tid er kendt for at fremprovokere en skilsmisse. Tankevækkende – sikke en masse bureaukrati der kunne spares hvis nutidens ungdom ventede lige så længe.

Der var således lagt op til en romantisk beskrivelse af helten fra 1801` s endeligt, som ifølge Balsved faktisk skete p.g.a. dumdristighed: Knægten stak hovedet op over rælingen for at få overblik over resultatet af den heftige beskydning af fjenden, og blev som den første ramt af en kanonkugle, som tog det øverste af hans hoved med sig.

Når der skrives ” Han udåndede på dækket” i armene på næstkommanderende C. A. Rothe må det siges at være en romantisering der vil noget Han må have været stendød allerede.

(Her drog Balsved sammenligninger om halshuggede høns – og jeg så som et syn stakkels Peter W løbe rundt indtil han fandt en øverstkommanderendes favn. --- men det er da et flot scenarie.

Sammen med flere af de øvrige faldne søfolk blev han skyllet overbord, de blev i de følgende dage skyllet i land på Oddens nordstrand.

Alle de, der blev identificeret som danskere begravedes i en fællesgrav på Odden Kirkegård d. 7. april – dog fik helten en kiste.

Balsved har nok ret i, at Linieskibets kaptajn, C.W. Jessen er blevet glemt i historien, men han blev også ”kun” Engelsk krigsfange ca. 2 mdr. i Göteborg. Mange, deriblandt mig selv, har altid troet, at Willemoes var øverstbefalende i dette slag fordi kun hans død nævnes i denne forbindelse.

Foredraget gav os imidlertid spændende og ny viden, som formodentlig må være noget enhver sømand ved, men vi var jo bare en flok pensionerede (ikke vi to endnu – men tæt på) landkrabber.

F. eks. sigtedes der efter rigningen, ikke som i vore dage hvor man forsøger at ramme skroget. Årsagen er den enkle, at uden master og sejl kunne det kæmpe skib ikke manøvrere, og da hele kampen gik ud på at fyre en bredside – vende kalorus om ved brug af vinden i sejlene mens den modsatte sides kanoner blev opladet – og så fyre næste bredside af, ser man logikken i den strategi.

Det må siges at være et særligt sammenfald af begivenheder der kostede Peter W. livet – kanonskytten på det fjendtlige skib sigtede for lavt, og Peter havde hovedet for langt oppe.

Vi fik også fortalt, at de enorme Linieskibe kun lå ca. 30 m fra hinanden under kampene, og med Ca. 36 kanoner på hver side må det have været et imponerende, skræmmende syn at betragte.

” De snekker mødtes i kvæld på hav” skrev Grundtvig florumvudent.
Balsved syntes dog, at ”snekkerne” var lidt vel store.

Fortsættes i 2. del

